

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 11

БЕОГРАД - НОВЕМБАР 1935

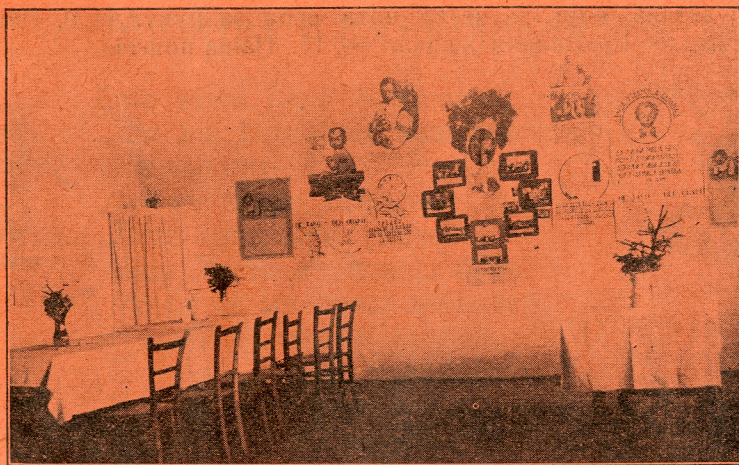
ГОДИНА III

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЉУ

Уредник
ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Трпезарија у Домаћичкој школи

БЕОГРАД

Штампарија „Скерлић“ — М. К. Цвегановића — Краљ. Наталије 12 — Телефон 20-732

1 9 3 5

САДРЖАЈ

1. Молитва Кара Ђорђевице. — 2. Савети за жене како ће сачувати своје здравље. — 3. Нове домаћице на селу. — 4. Сад му кућа пева. — 5. Седам прутева. — 6. Опомена претплатницима „Сељанке“. — 7. Лековите биљке. — 8. Погибија дечака који је везао вола себи за руку. — 9. Наша кухиња. — 10. Велики кашаљ. — 11. Наша пошта.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Излази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Милоша Великог бр. 46

Поштански чек 56.440

Молитва Кара-Ђорђевице

Бога моли Кара-Ђорђевица:
 „Дај ми, Боже! да родим девојку,
 „Да окумим Васу Чарапића,
 „Да ми кћери лепо име даде,
 „Лепо име, Злато материно.
 „Када Злато до повоја буде,
 „Мајка ће му повој начинити,
 „Начинити повој и пелене
 „Све од свиле и сувога злата:
 „Кад је злато, нек у злату спава.
 „Када Злато до колевке буде,
 „Мајка ће му начинит' колевку,
 „Начинити од сувога злата,
 „Кад је Злато, нек с' у злату љуља,
 „Када Злато за преслицу буде,
 „Мајка ће му начинит' преслицу,
 „Начинит од сувога злата,
 „Кад је Злато, нек на злату преде.
 „Када Злато за ђерђефа буде,
 „Мајка ће му ђерђеф начинити,
 „Начинити од сувога злата;
 „Кад је Злато, нек на Злату везе.

Савети за жене како ће сачувати своје здравље

Прочитај пажљиво ове редове и држи их у кући тако да их опет можеш прочитати и твојим комшиницама и пријатељицама када се заједно нађете.

И твој муж нека ово прочита, јер и он треба да зна како да чува своју жену.

Народна пословица каже: Не стоји кућа на земљи, него на жени!

То значи: напредак и благостање једнога дома зависи каква жена у њему живи.

А која жена може на себи држати кућу, то јест бринути се и за малу децу и за старе родитеље, за благо у кући и около куће?

Само здрава жена може обављати све те послове, само она кућа, у којој ради здрава жена, има чврсте темеље.

Зато памтите и жене и мужеви: за срећу и корист своју и своје дече, за добро и благостање вашег дома, чувајте ви жене своје здравље и држите се ових савета, а ви мужеви помогните жене у томе.

Како ће жена сачувати своје здравље?

Већ у раном детинству пази на своје женско дете да се правилно развија, јер њу чека велики задатак у животу: да носи, да рађа, да доји и одгаја децу. На храну добро пази, брини се да има доста чистог ваздуха и сунца, иза рада нека се одмара. Сан је најбољи одмор, зато дете нека довољно спава и не мучи је већ из рана везењем и ткањем по ноћи. Обавести твоје женско дете шта наилази кад наврши 12—13 година.

Бог је оставио да женско чељаде рађа, то је врло важно да се наше сељанке упуте, нека ће може бити рећи, шта би г-ђици да пише о трудним женама, то је срамота, а ја велим да то није срамота, него да је грехота, што наше младе мајке у селу пропадају због те срамоте лажне.

Трудноћа није болест, али је једно изванредно стање у којем жена, ако се добро не негује, може лако изгубити здравље. Ако се трудна жена не осећа добро и види да нешто није у реду, нека не слуша бабе и врачаре, него одмах нека пита бабицу и то школовану бабицу. У задње дане трудноће не удаљавај се много од куће, јер те порођај може изненадити на каквом незгодном месту и ради тога могла би страдати и ти и дете. Све ствари које су потребне за порођај спреми на време. Соба у којој жена рађа, постеља на којој лежи, рубље у које је обучена и све остало на себи и около ње мора бити добро опрано и чисто. Страшно је ра-

ђати на старим прљавим крпама, јер ће нечистоћа са њих прећи и на породиљу и од тога ће тешко оболети породиља. Не треба жалити своје чисто и ново рубље и постељне ствари, него оно што је најчистије и најбоље треба употребити за порођај. Разна запалења и болести настају услед тога, што се жена за време бабиња није доста чувала. Лакше ћеш набавити друго рубље, него своје изгубљено здравље. После порођаја добро се ваља одморити, да тело опет прикупи снаге. Не устај прерано из постеље, јер зато што се породиља дигла из постеље само два дана пре времена, може после одлежати два и три месеца. Храни се довољно и уредно. Не заборави да си дужна не само радити и живети за своју децу, него и здрава бити, јер ће без тебе и твоја деца бити изгубљена. А мужу реци ако те не чува: ти ћеш себи другу љубу наћи, али нећеш својој деци мајку.

Ј. Ж. С.

Нове домаћице на селу

Женско чељаде у селу које је прошло кроз домаћичку школу увешће и нов живот у кући. Нова домаћица, чим гране пролеће стараће се да у њеној башти има: бораније, грашка, спанаћа, купуса, кеља, тиквице, паприке, мркве (шаргарепе), першуна, целера, кромпира, цвекле, салате и друго поврће, јер то све важи као одлична храна а није тешко ни производити. Ово је поврће добро и са месом и без меса. Нова домаћица, умеће скувати укусно јело са мало масти, а не да све плива у масти, прекомерна маст убија здравље (стомак). И кување је једна вештина и то се мора учити, све оне ученице које су прошле кроз домаћичку школу, увериле се, да се и кување мора учити. Нова домаћица кување сама супун, правиће штирак од кромпира и неће га куповати у дућану. Нова домаћица исплешће за сву чељад зимско одело од вуне својих оваца. Дивних ствари научиле су оне у школи. Многе ученице могу и лепе паре преко зиме зарадити, ако раде од *лике* оне лепе корпе за хлеб и ручни рад као и поклопце. Свако село има лику (рафију) а прибор је само једна дебља игла, а варошани врло радо купују те ствари јер су практичне не могу да се разбију и трају дуго. Свака вредна и просвећена домаћица спремила је зимницу, јер ко ради тај се слади. Ко се добро храни, моћи ће више урадити, биће

здравији па ће бити од користи и својој кући и држави. И пост је лакши кад је зимница добро спремљена. Иде зима као оштра сабља, немојте дочекати зиму неспремни.

„Ко лети хладује, зими гладује“.

„Залуду је зачина, кад није начина“.

Л.

Сад му кућа пева

— НАСТАВАК —

Стиже Станојло у Клађар. Доста се уморио, јашећи онако стар и отежао, али се не заустави у сеоској механи, него само распита за кућу Миладинову, и појаха право тамо.

Већ са капије види Станојло да су имали право, што су хвалили Миладина и његову кућу. И кућа и оно око куће одвајали су од околине. Кућа је била мало дубље унутра. Напред је био шљивар, — сав у прошћу. Плот лепо потегнут, за две судленице поплетен, а преко плота тамо видиш читаве редове шљива и других воћака. Шљиве већ обране, али дуње и крушке озилеме још се жуте.

Станојло залупа на вратнице и викну:

— Хеј, домаћине!

Пси залајаше, а отуда из дворишта чу се мекан женски глас:

— Ето, ето!

За мало, па се указа отуда кроз воће здрава, једра девојка. Све потрчкује, а око ње земља тутњи, — тако слободно и снажно гази. Девојка диже скакавицу на вратницама и отвори их.

Станојло се чисто трже. Изненади се, кад погледа пред собом. Кроз сâм воћњак отегла се широка стаза, све тамо до куће, лепо насута жутим шљунком, а са стране лепа жива ограда, — истина већ оголела, без лишћа, али горе и са стране лепо поткресана, па се пружиља као под конопац. А иза оградe, и с једне и друге стране, отегле се чардаклије, и по њима се наређали крупни гроздови, па се белина жути као ћилибар, а крупан дренак прелива се у плаво. А тамо далеко белила се кућа, као да је од шећера изрезана.

Станојло назва девојци Бога, па упита за Миладина: Је ли ту, домаћин?

— Сад ће се тајка вратити, — одговори му девојка. Отишао је још јутрос чича-Стевану, да му помогне да понемешта лемезнице на сена, која је ветар ноћас пообалива.

Станојло се скиде с коња. Девојка му приђе и пољуби га у руку, па прихвати коња, и пођоше:

Станојло напред, а девојка за њим води коња.

Још одмах Станојло казује, како је чуо да Миладин има за продају неке вепрове, и да је дошао да их види и купи. А Милена му узе причати, како им се сад баш опрасиле две крмаче, једна седам а друга девет прасади, а година опет није најбоље понела, те ће јој тајка морати да прода и те вепрове, што их је већ био одвојио за продају, а и још које бравче, само да оно што остане могу преко зиме лепо исхранити.

Чуди се Станојло разумноме говору Миленину, говори као некакав домаћин, који је годинама кући кућу, па је запиткује те за ово, те за оно. Кад сстигоше пред кућу, изађе Јагода Миладинова и лепо се поздрави са Станојлом.

Кад јој се Станојло каза ко је и зашто је дошао, она га позва у кућу и одведе у гостинску собу, и поче с њим говориту о летини и стоци. А и Јагода говори о тим пословима тако, као да само кућу води. Милена беше везала коња у кошари, па похита да спреми послужење за госта. У то и Миладин дође. Још у селу је био чуо да је Станојло отишао његовој кући, — а за Станојла је већ знао да је добар трговац и да путује по селима и лучи свиње, — те похита кући.

И он се лепо поздрави са Станојлом, па узе с њим разговарати. А Јагода оде, да послује по кући, а, Бога ми, да спреми и ручак за госта, јер из Миладинове куће још није путник отишао недочекан и неугошћен.

Каже Станојло Миладину зашто је дошао, и изиђоше да виде вепрове.

Станојло их без речи погоди и капариса. Ако хоћемо по души, вепрови и јесу били добри: и добро ухрањени, а и од добре пасмине. Али станојлу није било до њих, нити је њих много загледао. Он је мотрио на Миладина и његове, на кућу и око куће. И све му се дивило. Оно што је ту видео, нигде дотле није био ни чуо ни видео. Све је било разумно и лепо уређено. Истина, види се, кућа је доста сиромашна.

Али Станојло је морао у себи признати, да је његова кућа, и ако било баш газдинска, далеко по свему заостала иза куће Миладинове. Код Миладина је све било на своме месту и у најлепшем реду: и кућа, и бунар, и млекар и кош, и амбар, и обори, и све. Па и ако је већ јесен била у велико настала, опет је све око куће још дисало неким животом.

Још је нешто било пало Станојлу у очи: и на Миладину и на свима његовима и рубље и друго одело било је и читаво и чисто; кошуље су им биле до душе пртене, али су биле тако избељене, да ти се у први мах учини да су од оног дебелог памука витиљаша. Па и у кући је све чисто:

и застирке по клупама и губери, и све. И Миладин се допао Станојку: разуман и отресит човек, а тихе и благе нарави.

Било је још нешто, чему се чудио Станојло: ни на Јагоди, ни на Милени, ни на икоме од деце није видео ничега куповнога, сем мараме, коју је Јагоде, на конђи носили. Све је друго била женска рукотворина.

Бадава, Станојло је био готов да се одмах спријатељи с Миладином и његовом Јагодом.

Миладин устави Станојла да руча. Брани се Станојло, али право да вам кажем, то чини више реда ради, а сâм би волео некако још мало да остане у овој кући.

После ручка Станојло уговори с Миладином, кад ће му догнати купљене вепрове, па појаха коња и крете се кући.

Стиже Станојло кући, и још с капије казује Мирјани, како је нашао и њој ваљану одмену и Миловану добру девојку.

Договорише се Мирјана и Станојло, те још сутра опремише Миладину човека, да га пита за Милену. Миладин се обрадовао овом гласоноши и лепо уреди ствар. Па кад се о Светоме Томи Милован и Милена видеше и бегенисаше, одмах старији углавише и прошевину и прстен, и већ у недељу пред божићне покладе били су сватови.

Јагоди Миладиновој било је мучно, што јој дете иде чак у друго село: жао јој, што је неће моћи чешће да виђа; али још више брине, што јој кћи није пред очима, да је може поучити: и како ће у кући пословати, и како ће пазити свекра и свекрву, да им се чиме не замери. Кад већ хтедохе невесту да изведу, прилази јој Јагода, грли је и готово кроз плач јој говори: — Збогом рано моја, и срећно пошла у своју кућу. Пази, сине, на себе. Буди послушна и вредна, као и досада што си била. Пази свекра и свекрву и угађај им. Они су ти сад и отац и мајка. Немој осрамотити свога оца и мене. Покажи да си наше дете.

И Милени није лако. Жао јој што оставља своје и кућу, у којој је одрасла. Заукала би из гласа, али је срамота, па стеже срце и мајци одговара:

— Не брине најо. Нећете бити постидни мене ради. Одоше сватови с невестом.

Милену и Милована венчао је сâм стари попа Радојица.

У Станојловој кући беше се тога дана скупило читаво село. Отвори се једном весеље, како се одавно не памти.

Весео је и Станојло. Али му опет нешто око срце празно. Нема му старијега сина Јанка. Љубица му није дала ни брату

Ко рано рани две среће граби.

Што можеш да урадиш данас не остављај за сутра

у сватове да дође. И Мирјани мучно, што јој нема Јанка. Али се сети Љубице и свега, што је ова чинила и док су били у заједно у кући, а и после, кад се Јанко оделио, па гледо у Милену и моли у себи Бога, да бар њој Анђеле усели у срце. Би веселе и прође.

Милена отпоче живети и пословати у својој кући. Сви је пазе и угађају јој. А већ свекрва шта јој не чини од милоште. А кућа пуна свачега, те је могла живети као мали бег.

— НАСТАВИЋЕ СЕ —

Ж. Дачић.

Седам прутева

Имао отац седам синова, седам свађалица. Час по час па се здрпе, препиру се, свађају се, гложе се. Кад немају важна узрока, а они око неке ситнице, тек само да не буде онако како је лепо и Богу мило. Гложећи се тако, занемарише сав кућни посао и све им пође натрашке.

Било је себичних и таквих суседа, који се радоваше томе трвењу и назадак њихов окреташе на своју корист. Та лако је грабити онде, где нема ко да чува, јер чувари морају међу собом да се свађају.

Отац њихов забрину се видећи да ће бити зло и наопако, једанпут прикупи око себе све синове, па им показа седам прUTOва чврсто везаних у један сноп и рече: „Који од вас овај сноп преломи, даћу му десет дуката“.

Свих седам синова покушаваше да преломе сноп, покушаваше и овако и онако, и напослетку сваки рече: „Не могу па немогу.“ А отац ће им онда: „Чудим се што не можете, јер то је сасвим лако.“ Он одреси узицу, којом је био везан сноп, штапићи се размакоше, а он један по један преломи без муке. Синови се као малко и насмејаше. „Е, дабогме, тако се може. Тако би могло и нејако дете“. Ове је речи отац и хтео да чује из њихових уста, па онда заврши. Ето вам, децо, слике и прилике ваше! И ви сте као ових седам прUTOва. Хоћете ли да вас јачи не сломи, — опашите се чврсто узицом слоге. Један уз другог па да вас види Бог. Нећете ли тако, онда нисте јаки сноп, онда ћете бити само седам прUTOва, које, као што сами рекосте, може сломити и нејако дете.“

Опомена претлатницима „Сељанке“

Већ је три године како излази лист „Сељанка“, који је намењен селу и сељанкама, и сматрала сам да и наша сељанка треба да има свој лист који ће је поучити и упутити на прави пут живота.

Женско чељаде у селу кад сврши 4 раз. основне школе често пута више ништа не прочита, и тако после 3—4 године сриче као да није ни свршила основну школу. А кад би читала редовно „Сељанку“ не само што не би заборавила читати, него би се из „Сељанке“ поучила и како ће чувати здравље, како ће много што шта скувати и умесити, имала би поуке и из ручнога рада, и поред свега тога има и по коју лепу поучну причу. И поред свог великог посла у школи, трудила сам се да „Сељанка редовно излази, али многе и многе претлатнице нису се трудиле да пошаљу претплату, и зато је сад велико питање да ли ће „Сељанка“ излазити од идуће године. Мени је много жао, што морам обуставити лист, јер није право да из свог џепа плаћам штампање. Мали је број претлатница које су се трудиле да нађу бар још једну претлатницу и селу, а кад би само у сваком селу биле две претлатнице куд би био крај наше „Сељанке“. Ја сад предлажем последњи начин да би се „Сељанка“ одржала а то је овај: Свака ће сељанка добити лист по 12 динара годишње, али да буде из једног села 5 претлатника. Ко нађе 5 претлатника добија лист бесплатно. Зато молим све ученице да се заузму за лист, као и све ученице које су свршиле домаћичку школу да ме и известе још овог месеца да ли могу овај мој предлог извести, како би се могло управљати. Иначе последњи број изаћи ће у Децембру о. г. и онда престаје излазити „Сељанка“ која је била много потребна селу.

Д. Лацковић

Лековите биљке

Народно самолечење наше налази се у врло рђавом стању. Варошко становништво, особито интелигентнији део његов, нарочито после ратова, све више обраћа лекарима за помоћ и у лакшим случајевима. Али, ипак један део варошани и скоро сви сељани, лече се код бајалица и гатара, код баба и „видара“, — и пропада. —

Лечење лековитим биљем у нашем је народу врло распрострањено, а оно потиче из незапамћених времена. „За сваку бољку народ има биљку“. И то, само по себи, неби било велико зло. Али је право зло у томе, што је народ у овом самолечењу неупућен, што му је цело лечење незналачко, претерано, празноверно. Наш народ не уме на селу честито да справи ни најобичнији теј. Из незнања лечи се наш народ најјачим и најопорнијим средствима (по оној народној: „Клин се клином истерује“), па често и најотровнијим биљкама (нпр. од зубобоље накађивањем на буници, или привијањем листа од дувана на црвени ветар итд.) Наш народ у селу не уме при самолечењу да одржава ни најобичнију чистоту, те нису ни мало ретки случајеви, да се рана загади и подљути, па потом се и главом плати, од иначе потпуно невиних лековитих биљки (нпр. од листа боквице, или сока из биљке споришевине), а то зато, што су привијене на отворену рану нечисте биљке у свежем стању.

Самолечење биљем има код свих народа на свету. Али, изгледа, да је оно у нашој великој Југославији распрострањено више, него у ма којој земљи у Европи.

Отуда је дошло то?

Несумњив је узрок јако распрострањеног самолечења код нашег народа у томе, што је код нас још увек мали број лекара, а велики број забачених места удаљених од вароши и лекара, од апотека и болница, а у далеким планинским крајевима је још и велики број уопште тешко приступачних насеља, — то је главни узрок. И тако ови узроци учинили су а и још ће за

дуго и дуго време чинити, неопходним народно само-лечење, као акт самоодбране живота.

Према томе је, свих нас узвишена дужност, не само да нападамо и осуђујемо народно самолечење, већ да му, много више притичемо у помоћ, свуда и на сваком месту, те да се у народно самолечење унесе што више светлости, што више обавештења, што више упуства и што више поука.

С. А.

Погибија дечака који је везао вола себи за руку

У селу Опарићу, срез левачки, на један веома редак начин платио је својом главом 14-о годишњи Милашин Матић. Мали Милашин одвео је јутрос вола на пашу и када је дошао до колибе везао је вола за своју руку и пошто је сео, почео је да свира у свиралу. У томе моменту во се изненада поплашио и почео да бежи преко њива у правцу куће одакле је доведен, вукући за собом и несрећног малишана. Никога у близини није било да притрчи у помоћ маломе Милашину, а во је све већом брзином трчао и вукао за собом несрећног дечка. Када је наишао до једне ониже ограде, во је прескочио и ту препреку, али се тело несрећног дечка, који је већ био издахнуо, закачило, па је зауставило и самог вола.

После два часа од овог догађаја наишли су неки сељаци и цео случај доставили породици Милашиновој. Исто тако обавештено је и Среско начелство среза левачког, које повело истрагу. Леш је нађен сав унакажен.

Пази на чистоћу!

**Јер од чистоће зависи здравље твоје
и твојих укућана.**

НАША КУХИЊА

Пуњене паприке са купусом у сирћету

Одабери лепе здраве бабуре зелене и црвене, па извади семе и добро их опери, па после попари кључалом водом, сад их остави преврнуте да се оcede. Купус исеци на ситне резанце, посоли и нека стоје 2 сата, сад цеди чистим руком купус и пуни парике, и сложи паприке у теглу или ћуп, нали са кључалим сирћетом кад се охлади повежи добро и остави у оставу. Зимѝ је добра као салата, купус извади па метни у средину тањира, а овамо метни црвену и зелену паприку коју ћеш исећи на резанце.

Велики кашаљ

(Магарећи кашаљ-рикавац)

Ова је болест опасна. Сваке године покоси хиљада деце. Велики кашаљ је врло прилипчива болест. Ова болест почиње као обичан кашаљ и тешко га је као велики кашаљ упознати, док се дете не почне зацењивати и гушити. Траје шест до осам недеља. Нарочито је упадљив кашаљ преко ноћи. Кад се дете напреже за време кашљања, клице болести додиру најлакше до његових руку. Додиром с другим особама преносе се клице и шири се болест. Дете које болује од великог кашља, треба одмах одвојити од друге деце. Није познат никакав нарочити лек противу те болести. На храну треба пазити. Давати само лаку храну и чувати га да се не преједе. Пазити да не озебе. Спаваћа соба се мора добро изветрити. Кад је лепо време треба дете што дуже оставити на пољу на свежем ваздуху и на сунцу, али не тамо, где другој деци може шкодити.

Dr.

**Не заборави! Здравље је највеће богатство на свету.
Зато: не пљуј на под, већ у пљуваоницу.**

Наша пошта

Олги Бојанић — Жагрубић — Книн.

Драга моја Олга, теби нисам одавно одговорила на твоја писма, и сад кад је код нас школа завршила рад за ову годину, сетих се да ти пишем. Сад ћеш имати још две другарице из твога краја, гледај да се упознаш и са Илинком и са Милицом, од њих ћеш чути како је ове године било у школи и каква нам је изложба била. Наша изложба је била и у Новом Снеу и свима се допала и веле како су наше ученице вредне. Како су твоји укућани, све много поздрави. Чини ми се да си ти сад поличарка, хоће ли бити ове зиме сватова? Много поздрави и све наше ученице кад се са њима видиш.

Увек те воли твоја Д. Л.

Магдалени Латин — Гора - Петроња,

Шта је с тобом драга моја Маго, ти већ дуго ћутиш, неznam да ли примаш „Селанку“ јави се једном картом, моја је адреса: Д. Лацковић — Београд — Милоша Великог бр. 46.
Воли те Д. Л.

Роси Андријашевић — Цавтат,

Драга моја Росо твоју сам карту примила и мило ми је да си сретна у браку, да ли си вредна као што си у школи била? Поздрави много твог мужа а тебе воли твоја
Д. Л.

Павка Лађаревић — Горјана — Славонија,

Ти одавно ћутиш драга моја Павка, да се ниси и ти удала? Пиши немој нас заборавити. Испит нам је био 20-X и све су ученице лепо положиле испит и срећно кућама отишле.
Све твоје у кући и тебе срдечно поздравља Д. Л.

Даринки Глоговац — Невесиње.

И ти си се ућутала Даринка, остале се херцеговке чешће јављају а ти баш врло ретко. Пиши Даро спремаш ли се и ти за удају? Поздрави све твоје, воли те твоја Д. Л.

12 X-935 Жабар—Брчко

Мила Госпођице, ево добих времена да вам пишем и желим да вас ово моје писмо затече у здрављу и задовољству, као што и ја имам у мом срцу задовољство од оних ваших добрих савјета којих се увек радо сјећам. Драга гце ја знам да ви сада имате пуно посла, јер се спреамате за испит. Како су вам ученице, мислим да ће те се скоро растати. Ја знам како ће тај растанак бити тежак и увијек ће да жале за тај заједнички живот. Ја сад имам пуно посла око ручног рада, а рада сам да спремим и зимницу. Поздравите много г. Доктора и Госпођу а вама љуби руке увек ваша захвална

Даринка Стојчевић

Поздрављам и све непознате другарице желећи им свако добро и одличан успех и молим да метнете у „Сељанку“.

Драга Мандо већ је прошло дуго времена када смо се растале од наше школе коју нам је оставио вјечну успомену наш никад незаборавни Краљ и до гроба ћемо бити захвалне и жалићемо Га вјечито са болним срцем и сузним очима. Драга Мандо пиши ми шта је с тобом јеси ли се удала, поздравља те сестрински (то је Манда Карамич Церна Винковци)

Даринка Стојчевић

Честин—Гружа—Шумадија 13-X-935

Поштована Госпођице

Ево и мене после дужег времена и ћутања да вам се јавим. Већ цело лето прође а ја вам никако не писах нити вас упитах како су вам ученице и како слушају. Како сте ви драга г-це? Зоам да сте сада много заузети јер ће скоро испит, знам да сте и преморени од сувишног рада. Ја често пута са мојима говорим о вама и кажем да вам се збиља мора признати, ви ћете се г-це дуго и дуго спомињати, јер свака ученица која буде прошла кроз ту школу док будете ви ту, она вас вечно не може заборавити. Веома сам се радовала да ћу вас видети на Опленцу као и Горица, али на жалост било је ружно време, падала је киша па нисмо смеле кренути на тако далеки пут. Сада смо 9 X биле у нашој цркви и запалиле свећу почив нашем милом Краљу Александру, који је много волео нас сељанке и који се за нас бринуо, и ми ћемо за њим вечно жалити.

Видела сам из „Сељанке“ да се наша Роса удала, жао ми је било што ми није писала, али сам јој опростила, знам да је била заузета са послом. Мара ми је писала да се верила и ја сам јој честитила веридбу. Ја са Горицом често препричавам о нашој школи и ређамо успомене из школе. Збиља то је време било најлепше и мора остати кроз цео

живот као најлепша успомена. Ја се често сећам како то дивно беше нас пуно другарица и како ја сестринска љубав владала међу нама. Топло поздрављам г. Доктора и Госпођу а вама љуби руке ваша Драгиња.

Ово пишем мојим другарицама.

Миле моје другарице, знам да сте сад много заузете, ближи вам се крај и сигурно бројите дане кад ћете својим кућама, али кад би знале како је то тешко растати се, теже ће вам бити него кад сте од куће полазиле. А када будете отишле својим кућама, ви ћете желети да видите бар једну другарицу. Знајте да сте само сад заједно и више никада, само остаје успомена. Сада да завршим ово моје писмо и примите сестрински поздрав од Драгиње Шумадинке.

14-X Постење-Санпак

Поштована Госпођице

Већ је прошло много времена од како вам нисам писала, ви знате шта је село и какви су радови на селу, а нарочито сада у јесен, јер се журимо да склонимо усеве док су још лепа дани. Али поред свега овога не могу заборавити моје миле другарице, којих се увек сећам и просто ми сузе на очи налећу кад се сетим оног нашег срећног доба и чини ми се да се тада с њима разговарам. Најлепшу слику оставили су ми ови дани пред испит и наш тужни растанак, како се свакој могла видети суза на очима. Ја мислим да се неби могла радост описати када би се још једном састале. Роса ми је тражила памук када је била прошеница и то сам јој послала. Била сам у цркви на годишњи помен Блаженопоч. милом Краљу, црква је била пуна народа а околу цркве било је дупло више. Пишу ли вам ученице и како вас слушају ове садање. Знам да ће скоро бити плача око школе.

С одличним поштовањем ваша захвална ученица

Владимирка Нићифоровић

Молим вас ово неколико речи прочитајте другарицама.

Миле моје непознате другарице, већ је дошао последњи месец а то је један од свих осам најжалоснијих, јер сте још сада заједно а то ћете видети на дан растанка када помислите: ово нам је сада за навек и тада мора суза из камена да лије а немоли из ваших очију, са којима сте имале прилике да много и много добра видите и научите.

Желим вам да положите испит с одличним успехом. Много вас воли и поздравља ваша непозната другарица

Владимирка Наћифоровић из Санцака

Копанице—Брчко 15-X

Драга Госпођице

Ево добих времена да вам се јавим картом, ја сам хвала Богу добро и здраво и вама увијек желим добро здравље и

напредан рад у милој школи. Драга поспоћице јесте ли чули да ћете да стјечете новог зета сад нам се и Ружа вјерила и одлази ускоро у своју кућу. И ја вам се могу похвалити са доста добрих просилаца, стално долазе, а може бити да ћу ускоро и ја у своју кућу. Била сам скоро са Даринком и о вама доста причали и она вас много поздравља. Поздрављам г. Доктора и Госпођу. Љуби вам руке

Анђелке Ристанић

Цавтат 14-X-1935

Драга и мила госпоћице

Ево вам и треће писмо пишем да вас упитам зашто сте се на мене наљутили па нећете да ми одговорите ни ти ли „Сељанку“ шаљете. Драга гце како сте са здрављем. Знам да сте сад у великом послу око изложбе. Ја желим да ученице добро положи испит да вас не осрамоте.

Али недај Боже да се дочека онакав испит као што смо ми имале, када је дошла кобна вест да смо изгубили нашег премилог Краља пошле године 9. октобар треба увек да памтимо и да увек упалимо свећу нашем највећем добротору.

Поздравите г-це г. Доктора и његову госпођу и нашу г-ђу и све госте што у школу долазе, и мој муж вас много поздравља а вама љуби руке вама.

Роса Мандић Андријашевић

Сад драге моје непознате другарице читајте ово пар ријечи, сад ће ови дани проћи и испит вама доћи добро пазите, немојте да се збуните и госпоћицу постидите, јер колико се она труди око нас док нас сакупи и реда научи. Јер доста чуда г-цу убије док обиђе целу Југославију. А сад примите поздрав од веше другарице доброжелеће.

Роса Андријашевић Цавтак
код Дубровника—Далмација

17-K-1935 Горње Зунице

Много поштована и драга госпоћице

Пуно је времена протекло како сам вам последњи пут писала, али то не значи да сам вас заборавила, јер сам вас искрено поштовала и заволела као своје родитеље. Вама је веома довро познат наш сеоски посао а нарочито у нашој кући чија је зтдруга мала. Па не заборавите и то да сам ја сада порасла, нисам више мала Ранка те се на мене доста посла намеће, те из посла у посао, те данас те сутра, прође

ми цело пролеће и лето, а ја се вама не јавих. Опростите ми драга г-це и примите моје извињење. Ја ћу се од сада иде јесен и зима — постарати па ћу чешће писати. Што се тиче нашег здравља могу рећи хвала Богу, а живота нека је хвала вама, јер све што сам применило од онога што сам донела из школе успех се показивао сеоски се жинот поправио. Сада тек видим да смо имали на селу свега, али начин живота и рада нисмо имали — какав би могао да буде.

Збогом драга госпођице, па поздравите све ученице које се сада код вас налазе, а ја вама остајем захвална и са свима мојим шаљем вам пуно поздрава.

Споштовањем
Ранка Стевановић
Горње Зуниче—Књажевац

Избиште 18-X-1935

Драга моја госпођице

Пошто се ближи крај течаје те се сетих нашег растанка прошле године, који је био пун бола јер смо тада изгубили нашег највећег добротвора нашег милог Краља, који ће вечито живети у нашем срцу. Тешки су били они дани кад је тужна вест стигла из Марсеља. Ја сам била у цркви 9 октобра и запалили свећу и носила сам кољиво у цркву и помолила се Богу за покој душе нашег незаборављеног Краља.

Драга г-це ја вас молим ако идете у Вршац да и код нас дођете, јер би се ми сви радовали, моја вас бака нестрпљиво чека, и стално пита кад је први новембар и много жели да вас види. Како сте са здрављем, драга г-це? Ми смо Богу хвала сад сви здрави. Посао је престао мало, јер су све главне радње сршене.

Примите много поздрава од мојих родитеља и бабе љуби вам руке ваша Мара Јованчић.

Драге непознате другарице, од свог срца вам желим да положите испит са најбољим успехом и са похвалом да се родитељима вратите. Тешко ће вам пасти растанак, и вечито ће те жалити за тај живот који тамо проводите. То ће те тек осетити кад се вашим кућама вратите, осетићете празнину без другарица и без ваших наставница И г. доктора који су вас увек на добро учили и саветовали. Све вас сестрински поздрављам.

Мара Јованчић из Баната

Крѝара на ѧоду и на сѧолицѧ

Лѧѧа шарѧца за марамѧѧе